

1. Draamateatris esietendus Ingomar Vihmari lavastuses oktoobri hakul noore inglise näitekirjaniku Peter Quilteri „Hiilgav!“, mis räägib maailma halvimast lauljannast. Viimast mängib suurepäraselt Ita Ever. Hääleomaduselt kriitikavaba lauljanna elas aastatel 1868-1944. Rikast USA perekonnast pärit tütarlaps sai lapsena muusikatunde ja soovis välismaal edasi õppida. Kuid tema isa, nähes tütre piiratud võimeid, keeldus teda rahaliselt toetamast. Tulevane „lauljanna“ töötas õpetaja ja pianistina. Pärast isa surma 1909 päris kopsaka varanduse ja edutee võis alata. Tema pingutused ja püüdlused leidsid tänuväärset kuulajaskonda ja vahetult enne surma jõudis ta New Yorgi tolle aja kuulsamale lavale Carnegie Halli. Kellest on jutt?

2. See Itaalia saar asub poliitiliselt Euroopas ja looduse poolest Aafrikas. 205 km Sitsiiliast ja 113 km Tuneesiast. Viimasel ajal on tuntust kogunud illegaalsete Aafrika põgenike Euroopasse sisenemispäigana. Saar on 25 km² suur ja seal elab umbes 6000 elanikku. Puuduvad veekogud, vett saab ainult vihmast. Saare lähedal asub viimane Itaaliasse allesjäänud merikilpkonna munemiskoht. 66-aastaselt, 1994.aastal suvepuhkusel olles, heitis siin hinge Eurovisiooni ühe kuulsama laulu „Nel blu dipinto di blu (Volare)“ autor-laulja Domenico Modugno. Antiikajal oli saar tuntud meresõitjate maabumiskoht, kuid pärast araablastest piraatide rünnakuid jäi inimtühjaks. Keskaja lõpus oli saar Tomasi perekonna omanduses, aastani 1860 Napoli kuningriigi osa. Pärast II ilmasõda oli siin NATO õhuväebaas, kust oli hea käia Liibüa linnu Tripolit ja Benghazit pommitamas. Mis saar?

3. Eestis teadaolevalt esinevast 75 kala- ja sõõrsuuliigist võib püüda pea kõiki. Siiski on hävimisohus liikidena täielikult keelatud neist püüda nelja. Nad tuleb vette tagasi lasta ja soovitatavalt teha seda märgade kätega, et vähem vigastada kala limaskestast, mis kaitseb teda mikroobide eest. Nimetage need liigid (2 õiget 1 punkt).

4. Kes on see Eesti jalgpallur, kes suutis nii koondise kui professionaalse klubimängijana liigakarjääri lõpetada eemaldamise ehk punase kaardiga?

5. Kes on see piraadivälimusega härra?



6. See linn oli keskajal Liivimaal Riia järel tähtselt teine linn. 13.sajandi hakul piiskop Alberti eestvedamisel siin asunud küla hävitati ning pandi alus kindlusele. Kuni 16.sajandini oli majanduslikult ja poliitiliselt tähtis koht. Siit peeti kaubavahetust Lübecki ja Kopenhaageniga. Lisaks said siin iga kolme aasta tagant kokku Liivimaa mõisahärrad. Kuid aastaks 1500 kaubanduslik tähtsus kadus. Siit hädad alles algasid. 1558 ja 1575 põletasid linna maha Ivan Julma hordid, sama tegid rootslased 1567. 1602 kisklesid linna pärast rootslased ja poolakad nii, et kivi kivi peale ei jäänud. Kui 14.sajandi lõpus elas siin 6000 inimest, siis nüüd oli jäänud alles tosin. Viimast korda põles linn 1747. Ajapikku linn taastus. Praegu tegeletakse toiduainetööstusega, linnast on pärit Läti hümni autor Karlis Baumanis. Siin koolitatakse välja aerutajaid. Mis linn?

7. See mees on olümpiavõitja, Euroopa meister, maailmarekordite omanik. Kirjutas näidendi „Olümpiakomöödia“, mille esietendus oli 1980.aastal ENSV Riiklikus Vene Draamateatris. Kes on see draamakirjanik?

8. Mõis müüdi 1819.aastal Jacob Heinrich Justus von Mensenkampffile, kes oli abielus Charlotte Luise von Buhrmeistriga. Mõisnik suri 1825, olles alles alustanud mõisasüdame ehitusega. Lesk lasi abikaasale püstitada kauni mausoleumi. Hoone paiknes teisel pool ürgorgu endise linnuse territooriumil. Eriti kauniks kujundati mõisapark – üle oru viisid uhked sillad, millest kauneim telliti 1879.aastal firmalt Felser & Co. Pärast mõisate võõrandamist kinkis viimane omanik silla Viljandi linnale. Mõisa rippisild on Viljandi lossimägedes praeguseni alles. Millisest mõisast on jutt?

9. Kes on see naerul näoga daam?



10. Kes loeb oma luulet?

11. Algselt oli see usuline tegevus, mille tuntuim varajane praktiseerija oli Delfi Appoloni templi preestritar Püütia. Seda tegevust on usuasjade edastamisel kasutanud suulud, eskimod ja maoorid. Tänapäevane sellealane tegevus sai alguse 19.sajandi lõpul vodevillinduses. Esimesed kõvad tegijad olid Jules Vernon ja Suur Lester (The Great Lester). Buum tuli 20.sajandi keskpaigas, kui esile kerkis Suure Lesteri õpilane Edgar Bergen, kel oli koos sõbra Charlie McCarthyga 1937-1956 raadiosaade. Koos poseeriti ka Time esikaanel. Tänapäeva suurimad nimed on Ramdas Padhye ja Terry Fator. Selle ala diletant on multikasarjas South Park õpetaja Garrison. Belgia jalgpalli kõrgliiga ainuke selle ala elukutseline praktiseerija on Anderlecht ja Belgia koondise väravaht Silvio Proto. Mis valdkond?

12. Tüüpmineraalide kõvadusastmikusse kuulub kümme kõvadust. Kõige pehmem tüüpmineraal on talk, mis on küünega kriimustatav ja kõige kõvem on teemant, millega annab lõigata klaasi. Sinna vahele jäävad kaltsiit, fluoriit, apatiit, ortoklass, kvarts, topaas ja korund. Kõvadusastmiku lõi 1812 üks Saksa mineraloog. Kes ehk kelle järgi tüüpmineraalide kõvadusastmikku nimetatakse?

13. See kolmeukseline ZAZi mudel jõudis tootmisse 1987.aastal ja sai tootmisnumbri 1102. Eestlaste teadvusse ja meeltesse jõudis see masin küll pisut varem, kui Eesti ilmselt parimas *roadmovies* „Keskea rõõmud“ (1986) roolis seda autot Ülle Kaljuste. Näitlejanna sai ühtlasi selle mudeli katsesõitja nr.2 litsentsi. 1102 sai 1989.aastal küsitava nime. Mudeli viieukselised modifikatsioonid kannavad liignimesid Dana ja Slavuta. Väljaspool Nõukogude Liitu Tšiilis ja Kolumbias müüdi seda Lada nime all. Mis mudelist on jutt?

14. Maailma kõrgeim on 979 meetri (mõningatel andmetel 1054 m) kõrguselt alla langev Angeli juga. Mis riigis see asub?

15. Näete ühe kuulsama abstraktse ekspressionisti maale. Näete ka autorit ennast.

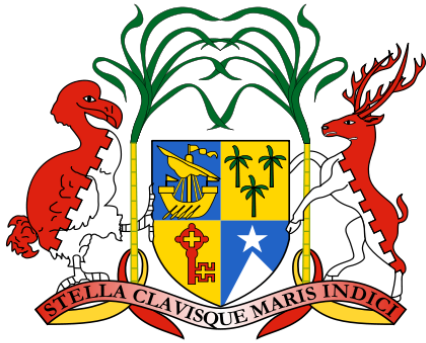


16. See Rootsi murdmaasuusataja esindas kogu karjääri jooksul (tipptasemel 1984-1998) Åsarna suusaklubi. Teatesuusatamise olümpiavõitja 1988, OMil parim koht individuaalselt 5. – jälitussõidus (1992). 1993 MM-il Falunis päästis ihuüksinda Rootsi suusaa, tulles 50 kilomeetris maailmameistriks. Eelnevalt oli Rootsil kodune MM läinud metsa metsanimelise Rootsi peatreeneri Skogi juhendamisel. Kokku tuli Rootsi suusataja neli korda maailmameistriks, 1987 Maailma karikasarja võitjaks. Samanimeline Budva jalgpalliklubi tuli tänavu Montenegro meistriks. Kes?

17. See Hollywoodi kuulus elustiiliajakiri on „käivitunud“ kolmel korral – 1913, 1935 ja tänapäeval kujul 1981.aastast. Ajakirjale oli alusepanijaks Condé Nast, kelle nime kannab ka žurnaali välja andev kirjastus. Alguses oli see meeste moeajakiri. Hiljem kujunes välja elustiilikirjaks. Ajakiri oli hindamatu avaldamisvõimalus kuulsatele kirjanikele. 1923.aasta juulinumbris mahtusid ühtede kaante vahele Aldous Huxley, Gertrude Stein, T.S. Eliot ja Ferenc Molnar. Tänapäeval on ta kuulus oma skandaalsete kaanepiltidega. 1991.aasta augustinumbriga esikaant ehtis Annie Leibowitzi tehtud foto rasedast ja paljast Demi Moore'ist. Võte, mida on hiljem palju parodeeritud. Siin ajakirjas rääkis esmakordselt „meeleheitel koduperenaine“ Teri Hatcher lapsepõlves toimunud seksuaalsest ahistamisest. Sama nime kannavad ka mitmed seriaalid ja filmid. Mis ajakiri?

18. Kui hispaanlased 16.sajandil Kesk-Ameerikasse jõudsid, leidsid nad sealt puu, mille puitu väga mitmeti kasutati ja mis oli lõhnav, punakas ning kergesti töödeldav. Tegemist on sedreeli (*Cedrela odorata*) puiduga, mis on suhteliselt kerge väärispuu, tihedusega 0,4-0,6, võrreldav meie pärna või haavaga. On veelgi kergemini töödeldav kui mahagon. Puidus leiduvad eeterlikud õlid peletavad kahjureid eemale. Kui algusaegadel kasutati teda laevaehituses ja ehitusmaterjalina, siis hiljem leiti talle uus kasutusala – määravaks sai tema meeldiv lõhn. Praeguseks on looduslikud varud üsna ammendatud, mistõttu tänapäeval teda kultiveeritakse. Küsime, milline on sedreelipuidu tähtsaim ja maailmakuulsaim kasutusvaldkond?

19. Tänapäeval ainult Maurituse vapil „pesitsev“ lennuvõimetu lind suri välja 17.sajandi kestel. Linnu esmakirjeldaja, Hollandi meremees Wybrand van Warwijck, andis 1598 liigile nimetuse *walghvogel* ehk „jäle lind“. Ametlikult kasutas esimesena praegust nime inglise reisimees Thomas Herbert 1627. Lind oli 1 meetri kõrgune ja kaalus 20 kilo. Inglise keeles on käibeväljendid „surnud nagu ... „ ja „läinud oma teed nagu ...“. Kindlasti peaks lind olema tuttav Lewis Carrolli „Alice imedemaal“. Mis lind?



20. Kes laulab?

21. Küsitav on ilmselt USA tähtsamaid filosoofe läbi aegade. Eluaastad 1842-1910. Pragmaatik. Heitliku meelega filosoof püüdis esmalt õppida maalikunsti, keemiat, anatoomiat ja looduslugu. Harvardi ülikooli lõpetas ta 1869 hoopis arstina, kuid ei praktiseerinud sel alal päevagi. Algul keskendus eksperimentaalsele psühholoogiale, hiljem filosoofiale. 1890 ilmunud „Psühholoogia printsiibid“ on teadusliku psühholoogia alustekste. 1902 ilmunud tervikteos „Religioosse kogemuse mitmenäolisus: Uurimus inimloomusest“ on ingliskeelsetes maades üks populaarsemaid mitteilukirjanduslikke teoseid. Tema filosoofias on tähtsal kohal mõiste *temperament*. Filosoofia pole tema sõnul jumalike mõtete tabamine, vaid elada aitamine. Tuntud on ka tema vennast kirjanik Henry. Kellest on jutt?

22. Selgroogsete immuunsüsteemi elund. Koosneb rinna (paikneb rinnaõõne keskseinandis, südamest eespool) ja kaelaosast (paikneb trahheast vasakul ja paremal). Kogumass on näiteks ühenädalasel vasikal 150 grammi, neljakuusel 370 g ja kaheksakuusel 180 g, aastasel mullikal on juba niivõrd taandarenenud, et seda on raske välja prepeareerida. Tekkivad immuunrakud püsivad organismis kogu elu. Kulinaarias delikatess. Sisaldab muuseas ka c-vitamiini (loomse toidu puhul haruldane). Kerge seedida, sest sisaldab vähe rasvaineid. Mis elund?

23. Dominikaani Vabariik ja Haiiti asuvad ühel saarel. Saare suurus on 76 480 km². Maailma edetabelis on pindala järgi 22.kohal. Kõrgeimaks tipuks on Pico Duarte (3098 m). Elanike arvult on maailma kümnes saar. Mis saar?

24. Mis aastal saab Eesti Euroopa Liidu eesistujaks? Praegu on troonil Rootsi.

25. Seda mänguasja/mängu peetakse hetkel laste moehulluseks. Põhineb samanimelisel Jaapani animesarjal, mida näitab TV3. Välimuselt meenutab see plastmasskuuli. Üks lelu maksab 55-130 krooni. Lisaks kuuluvad komplekti metallist mängukaardid ning tegevus toimub alternatiivmaailmas Vestoria. Igat mängutegelast müüakse eraldi. Tähtsat rolli mängivad „boosterkaardid“, mis annavad kõiksugu võimeid. Brändiomanikuks on Kanada firma Spin Master. Mis mänguasi?



26. Need kaks tänapäeva Jaapani kirjanikku on jõudnud ka Eesti lugejateni. 1952.aastal sündinud Ryu on peale kirjutamise tegutsenud ka kriitiku ja filmilavastajana. Eesti keeles on ilmunud Kalju Kruusa suurepärases tõlkes „Misosupis“ (1997, Yomiuri auhind), mis pajatab õudusloo Jaapani punaste laternate rajoonist. Harukit (1949) võib pidada jaapani kirjanduse Akira Kurosawaks, kes on eurooplastele tänapäeval vaat et tähtsaim Jaapani kirjanik, kuid jaapanlastele liiga Euroopa. Eesti keeles on talt ilmunud romaanid „Lõuna pool piiri, lääne pool piiri“, „Norra mets“ ja „Kafka mererannas“. Mis on kirjameeste ühine perekonnanimi?

27. Mitu balletti kirjutas Pjotr Tšaikovski? Vastata palun täpselt.

28. Muistsed õpetlased tundsid seitset metalli, mis pidid olema taevakehade kaitse all ja mida ka tähistatigi vastava taevakeha märgiga – kuld – Päike, hõbe – Kuu, plii – Saturn, tina – Jupiter. Kuid küsime, millised metallid vastasid Marsile, Merkuurile ja Veenusele (2 õiget 1 punkt).

29. Seda suurt inimkuju kasutasid usulisel eesmärgil muinasaja keldi druiidid, et tuua rahvale viljaõnne. Legendid räägivad, et tihtipeale pandi kujusse ka inimene, kes oli neitsi. Sellele legendile rajas 1973.aastal oma samanimelise filmi Robin Hardy, kus uuspaganate ohvriks langes kristlasest politseiseersant Howie, kes oli poissmees ja ei uskunud abielueelsesesse seksis. Samanimeline rocki- ja tantsufestival toimub Šotimaal Kirkcudbrightshire'is. Samanimeline laul on ka Iron Maidenil. Kuidas seda kuju nimetatakse? Vastata võib nii eesti kui inglise keeles.



30. Kes esineb?

31. Ta oli kauaaegne Itaalia kommunistide liider aastatel 1927-1964. Sündis 26.III 1893 Genuas keskklassi perekonnas, teenis vabatahtliku ohvitserina I maailmasõjas. Algse Itaalia kommunistliku partei asutajaliige (1921). Pärast parteiliidri Antonio Gramsci arreteerimist ja kommunistide keelustamist asus ta mõttekaaslaste tegevust juhtima eksiilist. Osales Hispaania kodusõjas. 1939 arreteeriti Prantsusmaal ning saadeti välja NSV Liitu. 1944 sai tagasi kodumaale, kus kommunistide maine oli kõvasti paranenud. 1944-47 olid kommunistid valitsuses ja küsitav sai 1945-46 olla Itaalia justiitsminister. 14.VII 1948 tehti talle atendaat, kuid ta jäi siiski ellu. Tema ajal oli kommunistlik partei Itaalias mõjukuselt teisel kohal. Veendunud stalinist, kes toetas ka Ungari 1956.aasta ülestõusu mahasurumist. Suri 21.VIII 1964 Jaltas. Kes?

32. Selle numbriga jalgpallurisärki on kandnud nii Indrek Zelinski, Maksim Gruznov, Albert Prosa kui ka Livorno kultusmängija Cristiano Lucarelli. Keemiliste elementide edetabelis vastab sellele numbrile Einsteinium. Niipalju probleeme on olnud räpparitel Jay-Z, Ice-T ja Trick Daddyl. NASCARis sõidab sellise masinaga Carl Edwards. Saabil on seda märkiv mudel. Allahil on sama palju nimesid. Seda numbrit kasutatakse slängis lesbide puhul. Mis number?

33. Friedrich Maximilian Klinger sündis 1752.aastal Saksamaal. Osales 1778 Austria armee koosseisus Baieri pärilussõjas. Astus 1780 Vene riigi teenistusse – sai aadlitiitli ja jõudis

1811 kindralleitnandi aukraadini. Eks natuke aitas kaasa ka abielu 1790.a Katariina II vallastütrega. Eesti kultuurilukku on jälje jätnud 1803-1817 olek Tartu õpperingkonna kuraatorina. Suri Tartus 1831. Ülemaailmse või ehk üle-euroopalise tuntuse sai kirjanikuna. Kirjutas kolm näidendit ja arvukalt romaane. Mis romaan oli kõige tuntum?

34. Kelle puhul käibivad sellised ülevalt alla kolmesed auastmeklassid: jonin, chunin ja genin?

35. Kes on see segavereline modell ja kaunitar?



36. See turvavärvatega nn. ilusate ja rikaste linnaosa asub 27 km Los Angelese kesklinnast läänes. Asub Westside'i ja Santa Monica mägede jalamil. Põhjast piirab seda UCLA ülikool. Linnaosas elab umbes 8000 elaniku. Postikood on 90077. Lubatud on ainult ühepereelamud. Enamus majad on varjunud võõraste pilkude eest kõrgete müüride ja hekkide taha. Linnaosale pani 1923.aastal aluse Alphonzo Edward Bell seenior. Siin elas alates 1989.aastast kuni surmani 2004 USA president Ronald Reagan. Siin veetis oma viimased eluaastad USA korvpallilegend Wilt Chamberlain. Mis linnaosa?

37. Abja külje all asub kõigile tuntud Ärma talu. Selles talus asus tulihingelise kommunisti ja Kodusõja kangelase lapseõlvekodu. Ta oli 1921-23 Kaspia laevastiku juhataja, hiljem ka Punaarmee merejõudude juhataja asetäitja ja Mereväeakadeemia ülem. 1935 anti I järgu flagmani auaste. Eluaastad olid 1895-1937. Kes?

38. Musta ja Aasovi mere rannikul on rohkesti pikki kitsaid merelahti, mis on moodustunud vajuval rannikul jõeoru suudmeosast. Harilikult eraldab teda merest maasäär või rannajoonega rööpne kuhjevall. Kuidas kutsutakse neid lahti?

39. Seda kohmakat ja raskesti mängitavat klahvpilli (eelsüntesaator) peetakse proge-rocki tunnuspilliks. Esimene pill ehitati 1960ndate alul Birminghamis. Ühtlasi oli esimene pill, mis võimaldas sãmplingut mängida. Raskekaalulistel mudelitel oli paremal klaviatuuril 18 pilli heli, vasakule klaviatuurile oli lindistatud muusikarütmid erinevates stiilides. 70ndatel sai pill oluliseks rockmuusikas, eriti mudel M400. Rockis kasutas esimesena pilli Graham Bond. Selle instrumendi abil on valminud sellised hitid nagu Beatles'i "Strawberry Fields Forever", Moody Blues'i "Night in White Satin", David Bowie "Space Oddity". Seda pilli on kasutanud nii Led Zeppelin, King Crimson, Hawkwind ja Yes. Suurbritannias korraldakse alates möödunud aastast pillinimelist festivali. Mis pill

40. Kuulete laulmas ühte inglise nutikat ja humoorikat tütarlast. Keda?

41. Hõbekoger elutses algselt Kesk-Euroopa, Hiina, Korea, Siberi ja Kesk-Aasia suurtes veekogudes, kuid on juba iidsetest aegadest asustatud paljudesse Euroopa ja Aasia mageveekogudesse. Väljaspool oma looduslikku levilat on isaskalad tundivas vähemuses ja paljudes veekogudes (oletavalt ka kõigis Eesti järvedes) puuduvad hoopis. Seal viljastab hõbekogre marja koger või koguni mõnda teise perekonda kuuluv kala (linask, karpkala). Kudemisel spermatoosidid, tungides munarakku, ei viljasta seda, vaid ergutavad ainult munaraku arengut. Järglastele kanduvad ainult emasliini tunnused, see tähendab, et vastsed sarnanevad kõige tunnuste poolest hõbekogrega. Kuidas nimetatakse sellist paljunemisviisi?

42. Teda on kutsutud Venemaa Agatha Christie'ks. Oma teostele on ta ainst saanud isiklikest kogemustest, sest töötas pea 20 aastat kriminoloogia ja kriminaalse statistika eksperdina Moskva miilitsas. Ta on kaitsnud doktorikraadi teemal: „Vägivaldsed kurjategijad ja retsidivismi-juhtumite preventsiioon“. 1998.aastal Venemaa Aasta Autor. Eesti lugejateni on jõudnud detektiiv Kamenskaja seiklustest enam kui 30 teost, nende

hulgas „Etturid surevad enne teisi“ (2000), „See, kes teab“ (2007), „Hiirelõksuvedru“ (2008) ja „Kui jumalad naeravad“ (2008). Kes?

43. Mõis rajati keskajal piirkonna majandamiseks. Mõisa piiridesse kuulus ka Suur- ja Väike-Kaarli saar (taanikeelses allikas Karlsø). 19.saj lõpuks olid mõlemad saared kokku kasvanud ning 1912.a muudeti saar sadama süvendamise käigus poolsaareks. Mõisa suurus oli 1820.aastal 526 ha. Mandripoolne osa oli eraldatud pae- ja raudkividest ning lattidest tehtud tiheda piirdeaiaga ning territooriumile pääses läbi värava. Mis mõis?

44. 1919.aastal asutati Eesti Anglite Kasvatajate Selts. Mis seltsiga oli tegemist?

45. See puu on ilmselt Indiast pärit ning pistaatsia ja nakrapuu sugulane. Viljad on sordist sõltuvalt ümmargused, ovaalsed või neerukujulised. Koor on õhuke ja sile, võib olla rohekas, kollakas või punakas, sageli purpurse, roosa, oranžikaskollase või punase varjundiga. Oranž või oranžikaskollane viljaliha on pehme maitsega, võib olla kiuline, kuid enamasti on see siiski mahe ja magus. Süüakse nii toorelt kui keedetult. Mis vili või puu?



46. Küsitav modell ja juuksur sündis 6.mail 1945 Haapsalus. Noorpõlves tegeles edukalt sportvõimlemisega, jõudes Nõukogude Liidu meistersportlase tiitlini. 1964.aastal läks juuksuriks õppima. 1966 alustas mannekeenitööd. 1968.aastal pani ta südame igal Eesti mehel põksuma (kaasa arvatud Voldemar Kuslapi mängitud tegelasel), kui mängis filmis „Mehed ei nuta“ sanatooriumiarsti. Mannekeenina jätkas 1972.aastani. Hiljem oli aastaid hinnatud naistejuuksur. Praegu töötab perefirmas Rademar. Kellest on jutt?

47. 47-aastaselt kopsuvähki surnud näitleja, oli Andrei Tarkovski filmide esinägu. Enne surma palus ta naiselt eemaldada toaseinalt Tarkovski foto, sõnades „See mees imes must

kogu vere“. Paarikümne aasta jooksul mängis mees 35 filmis ja telefilmis. Kinolinal debüteeris 1965.aastal legendaarse ikoonimaalija Andrei Rubljovi nimiosas. Tarkovski filmide austajatel on kindlasti meeles doktor Sartorius „Solarises“, kohtuarst „Peeglis“ ja Kirjanik „Stalkeris“. Kellest on jutt?

48. See Brasiilias Tocantinsi osariigis Araguaia jõe keskjooksul asuv jõesaar on omasuguste seas suurim. 19 162 km² pindalaga on saar võrreldav kahekordse Liibanoni või Jamaika suurusega. Saarel asuv Araguaia rahvuspark on populaarne ökoturismi harrastamise koht. Enamus aastast pääseb saarele vaid paadiga, kuival suveperioodil kuivab jõgi niivõrd, et siis saab sinna ka autoga.

Mis on saare nimi?

49. See on üks uuemaid toitumishäireid. Mõiste võttis kasutusele USA toitumisekspert Steven Bratman 2003.aastal. Selle häire puhul on sundmõtteks üliterrvislik toitumine. Nõrgal kujul on see küllalt levinud, kuid raskel kujul võib olla eluohtlik. Dieedil oleva inimese suurim mure on see, kuidas püsida dieedi raamides ja jälgida toiduvalikut. Mis toitumishäire?

50. Kuulete Riia Toomkiriku orelil mängimas Jevgenija Licitsinat. Kelle heliloomingut ta tõlgendab?

51. See apostel oli enne Kristuse jüngriks saamist maksukoguja. Ühe pärimuse järgi kuulutas pärast Jumalapoja ristilöömist 15 aastat Juudamaal Jeesuse õpetust, seejärel rändas Etioopiasse, kus ta tapeti. Kunstis kujutatakse teda pika habemega vana mehena, mõnikord kukruga, vihjena tema varasemale ametile, või kirjatavetega. Vahel hoiab tema tindipotti ingel. Tema mälestuspäev on 21.september. Kes?

52. 24. juulil 1996 peeti Lääne-Virumaal Võsu baaris „Seitsmes Taevas“ selle spordiala

esimene ametlik võistlus Eestis. Mis alal?

53. See on suhkrupeedist suhkru rafineerimise kõrvalsaadusena tekkinud jääsiirup. Sisaldab keskmiselt 80% kuivainet, millest kuni 50% moodustab sahharoos. Tarvitatakse pärmis ja piirituse tootmisel ning mõne leivatoote valmistamisel. On ka hästi omastatav looma-, eriti veisesööt. Mis?

54. Esmakordselt kasutas seda kõnekäändu 1872.aastal Saksa rahvuslane Lorenz Diefenbach, pannes selle oma romaanile pealkirjaks. See levis koheselt Saksa rahvuslikes ringkondades. 1928.a. võttis loosungina kasutusse Weimari vabariik, propageerimaks töötust lõpetavaid avalikke töid. 1933 andsid natsid loosungile kurikuulsuse. Mis lause?

55. See oli tõeline „Endla“ teatri menutükk, mida mängiti aastatel 1984-1995 301 korda. Vaatajaid oli 13 701, see tähendab keskmiselt 42. Mis lavastus see oli?

56. Simsi rododendronil (*Rhododron simsii*) on rohkesti sorte. Nahkjate lehtedega igihaljas põõsas pärineb Hiina ja Jaapani maestikest. Teda kasvatatakse rikkalikult õitseva potitaimena, sobib ka lõikelilleks. Vajab jahedat, valget kasvukohta ja happelist mulda. Kastetakse aastaringselt korralikult, kuid muld ei tohi liigniiskuse tõttu roiskuda. Pärast õitsemist põõsast kärbitakse, suvel viiakse õue varjulisse kohta. Mis lill?

57. Lapi ja soome traditsioonis nimetatakse nii nõuandvat nõidumisriista, mis on enamasti trummikujuline. Vikerraadio töötajatest kannab samasugust eesnime üks tuntud raadiohääli. Mis?

58. Armastatud lastekirjanik Heljo Mänd on vanemas eas keskendunud täiskasvanutele. Viimase kümne aasta jooksul on tal ilmunud kuus romaani, tsükklisse on lisandumas ka seitsmes. Seni ilmunute pealkirjad on „Paberipulm“, „Pastoriproua“, „Pipraparadiis“, „Pihlakapimedus“, „Peidupagu“, „Pilgu puudutus“ ja „Pidepunkt“. Millist ühist nimetust romaanitsükkel kannab?

59. Kuidas nimetatakse isikut, kes aitab kaasa jumalateenistuse läbiviimisele, näiteks küünalde süütamisel ja kustutamisel? Nimi tuleneb kreekakeelsest sõnast kaaslane, abiline või osaline. Esimene selline spetsialist oli piiblist prohvet Samueli abiline Eli.

60. Eesti kultuuriloos on tähtsal kohal laul „Paistab sügisel ka päikene“. Selle autoriks on kujur August Weizenberg (1837-1921) ning eestikeelse teksti kirjutas Karl August Hermann (1851-1909). Laulu ettekandjaks oli tenor M.A. Goltisson. Millega see on läinud ajalukku?